

SZAPORÍTÓANYAGOK HASZNÁLATA AZ ÖKOLÓGIAI TERMESZTÉSBEN

Az ökológiai gazdálkodás során amennyiben lehetséges, ökológiai szaporítóanyagot kell felhasználni. Ez történhet vásárolt vagy saját előállítású szaporítóanyag felhasználásával.

Amennyiben az adott növényből nem szerezhető be ökológiai gazdálkodásból származó szaporítóanyag, az EU-bio rendeleteknek megfelelően lehetőség nyílik konvencionális vetőmag és vegetatív szaporítóanyag felhasználására.

- ✓ A konvencionális vetőmag, illetve burgonya vetőgumó elfogadását minden esetben írásban előzetesen (a vetést megelőzően) kell kérelmezni a tanúsító szervezetnél.
- ✓ Vegetatív szaporítóanyag (pl. gyümölcs és szőlő oltvány) esetén nem bio szaporítóanyag az ellenőrző szervezet előzetes engedélyével felhasználható, amennyiben a termesztőközeg az ökológiai gazdálkodás szabályainak megfelel, vagy szabad gyökérű és a kitermelést követően az ökológiai gazdálkodásban tiltott szerrel nem kezelték.
- ✓ Egynyári növények palántái esetén csak ökológiai palánta használható fel.

Vásárolt konvencionális vetőmag és burgonya vetőgumó felhasználása:

A Magyarországon elérhető, fémzárolt, kereskedelmi forgalomba kerülő öko vetőmagokról, a fajokról és a fajtákról a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal a honlapján nyilvános listát tesz elérhetővé: <https://portal.nebih.gov.hu/oko-vetomag>

A konvencionális szaporítóanyag elfogadását minden esetben írásban előzetesen, a vetést vagy ültetést megelőzően kell kérelmezni az ellenőrző szervezettől. A kérelemben meg kell adni a növényfajt, fajtát, a felhasználni kívánt szaporítóanyag mennyiségét (kg/csomag/darab) és az indoklást. Erre szolgáló formanyomtatványunk honlapunkról letölthető („Kérelem kezeletlen konvencionális szaporítóanyag felhasználására”, [2000596HU](https://portal.nebih.gov.hu/oko-vetomag)).

Az elfogadás feltételei a következők:

- ✓ ha a termesztési kívánt faj egyetlen fajtájából sincs ökológiai eredetű szaporítóanyag a listán (pl. nincs egyetlen árpa fajta sem);
- ✓ ha a termelő időben megrendelte az ökológiai szaporítóanyagot, melyről visszaigazolást is kapott, a szállító azonban mégsem tudta teljesíteni a rendelést, és már mástól sem szerezhető be megfelelő ökológiai szaporítóanyag;
- ✓ ha a termesztési kívánt fajta nem szerepel a listán, és a termelő igazolni tudja, hogy az adatbázisban regisztrált fajták nem felelnek meg a termesztési célnak (pl. csemegekukorica a termesztési cél, de csak takarmánykukorica található a listán);
- ✓ ha a gazdálkodó az adott fajtára rendelkezik felvásárlási szerződéssel, illetve az adott fajta alkalmas leginkább az adott termesztési körülményekre. Kérjük, hogy az okokat minden esetben részletesen fejtsék ki, és a kérelem alátámasztására a választott fajta leírását is csatolni kell;
- ✓ kutatáshoz, kisparcellás kísérletekben és fajtamegőrzési céllal az illetékes hatóság jóváhagyásával.

Ezen kívül az elfogadás feltételei még a következők:

- ✓ a konvencionális szaporítóanyag nem tartalmazhat génmanipulált szervezeteket vagy azok származékait;
- ✓ a szaporítóanyagot nem kezelték olyan növényvédő szerrel amely nem szerepel az EU 2021/1165 rendelet I. mellékletében
- ✓ a szaporítóanyag tápközege nem tartalmaz olyan talajjavító vagy tápanyag-utánpótló szert, amely nem szerepel az EU 2021/1165 rendelet II. mellékletében

A konvencionális szaporítóanyag felhasználásának elfogadása szántóföldi kultúrák esetén az adott termesztési időszakra vonatkozik, míg zöldségkultúrák esetén a vetőmagok 18 hónapon belüli felhasználására érvényes.

A szaporítóanyagok eredetét a következő dokumentumokkal kell igazolni:

- ✓ szállítójegy/számla, amelyen egyértelműen azonosítható a vevő neve, az áru megnevezése (faj, fajta), a vásárolt mennyiség;
- ✓ a vetőmag csomagolásán található címkék összessége (fémzár);
- ✓ konvencionális csemeték/oltványok esetén beszerzéskor igazolást kell kérni az eladótól, arról, hogy a csemeték/oltványok szabadgyökerűek, vagy konténeres csemeték/oltványok esetén a tápközeg összetételéről.

A más tagállamból vásárolt vetőmaggal kapcsolatban felhívjuk a figyelmet arra, hogy a genetikai módosításnak kitett fajok (repce, szója, kukorica (beleértve a csemege és a pattogatni való kukoricát is) esetén a 2 kg-nál nagyobb import tételeket be kell jelenteni a NÉBIH Vetőmagfelügyeleti Osztályára.

A zöldtrágyázás céljára vagy szőlő és gyümölcsültetvényekben sorközi takarás céljára vetett magok esetén az ellenőrző szervezettől engedélyt kérni nem szükséges, azonban a vetőmagok eredetét és kezeletlenségét ebben az esetben is igazolni szükséges.

Saját termesztésű vetőmag/burgonya vetőgumó felhasználása:

Ha saját előállítású, az ökológiai üzemből származó utántermesztett vetőmagot kívánnak vetni, akkor a vetésre szánt termés útjának a saját kimutatásaikban nyomon követhetőnek kell lennie: aratás után a learatott, majd vetésre kiadott mennyiségeket pontosan fel kell tüntetni a nyilvántartásaikban, s ezen dokumentumokat be kell mutatni az éves ellenőrzésen.

Felhívjuk figyelmüket, hogy utántermesztett vetőmagot a 1995. évi XXXIII. törvényben foglaltaknak megfelelően csak akkor lehet felhasználni, amennyiben az az ügyfél az említett törvényben felsorolt növényfajokhoz tartozó, növényfajta-oltalom alatt álló növényfajta vetőmagjához vagy vetőgumójához saját gazdaságában való elvetésével jutott hozzá. Amennyiben a termelő szántóföldi növénytermesztés esetén 20 hektárnál, illetve burgonya esetében 1 hektárnál nagyobb területen foglalkozik növénytermesztéssel, a saját fogású vetőmag esetén minden esetben jogdíjat kell fizetni a fajtaoltalom jogosultja részére.

Amennyiben a konvencionális üzemegységből fogott saját vetőmagot szeretné felhasználni, van rá lehetőség, azonban arra minden esetben előzetesen kell engedélyt kérni az ellenőrző szervezettől. Más gazdálkodótól vásárolt, utántermesztett vetőmagra azonban engedély nem adható ki!